

I. DISPOSICIONS GENERALS

CAP DE L'ESTAT

8471 *Llei 27/2015, de 28 de juliol, de modificació de la Llei 33/1998, de 5 d'octubre, de prohibició total de mines antipersones i armes d'efecte similar.*

FELIPE VI

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.

Sapiguen: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono:

PREÀMBUL

Atenent el principi general de la protecció de la població civil contra els efectes de les hostilitats i el principi de dret internacional segons el qual el dret de les parts en un conflicte armat a triar els mètodes o mitjans de fer la guerra no és il·limitat, la comunitat internacional –encapçalada per les Nacions Unides– ha fet diversos passos importants per aconseguir la distensió internacional, la terminació de la cursa d'armaments, la instauració de la confiança entre els estats, així com per aconseguir progressos conduents al desarmament general i complet sota un control internacional estricte i eficaç.

En aquest sentit, es va aprovar la Convenció sobre prohibicions o restriccions de l'ús de determinades armes convencionals que es puguin considerar excessivament nocives o d'efectes indiscriminats, feta a Ginebra el 10 d'octubre de 1980 (d'ara endavant, Convenció sobre determinades armes convencionals o CCAC. Fins al dia d'avui s'han aprovat cinc protocols que complementen aquest tractat. El segon, el Protocol sobre prohibicions o restriccions de l'ús de mines, armes trampa i altres artefactes (Protocol II segons es va esmenar el 3 de maig de 1996), recull disposicions més estrictes. Tanmateix, els resultats derivats de l'aprovació del nou text no van ser suficients i, finalment, la comunitat internacional va adoptar un acord jurídicament vinculant que prohibia l'ús, l'emmagatzemament, la producció i les transferències de mines antipersones, i que obligava a la destrucció de totes les existències que cada país part de l'acord posseís, ja fos en magatzem o en zones minades sota la seva jurisdicció o control. Aquest acord, formalment denominat Convenció sobre la prohibició de l'ús, l'emmagatzemament, la producció i la transferència de mines antipersones i sobre la seva destrucció, feta a Oslo el 18 de setembre de 1997 (d'ara endavant Convenció sobre la prohibició de mines antipersones), va entrar en vigor el març de 1999. El Protocol II i la Convenció sobre la prohibició de mines antipersones són els únics instruments jurídics a què la Llei 33/1998 fa referència, ja que és una norma amb un àmbit d'aplicació que se circumscriu únicament a les mines antipersones, tal com succeeix amb els altres dos textos esmentats.

Tanmateix, el pas del temps ha comportat l'augment de la preocupació internacional per aconseguir un desarmament progressiu dels estats i la protecció de la població civil davant de l'ús d'armes de destrucció indiscriminada. Així, es va aprovar el Protocol sobre les restes explosives de guerra addicional a la Convenció sobre prohibicions o restriccions de l'ús de determinades armes convencionals que es puguin considerar excessivament nocives o d'efectes indiscriminats (Protocol V), fet a Ginebra el 28 de novembre de 2003. Mitjançant aquest nou instrument del dret internacional humanitari se suma una important eina als esforços per reduir el nombre de morts, de ferides i patiments causats pels artefactes explosius que queden després que acabi un conflicte armat. Al Protocol V s'estipulen normes noves, per les quals les parts en un conflicte han de treure les restes explosives de guerra, adoptar mesures per protegir els civils dels efectes d'aquestes armes i prestar ajuda a les organitzacions internacionals i no governamentals que treballen en

aquests àmbits. Aquest Protocol inclou el potencial per disminuir considerablement el nombre de víctimes civils que sempre es registra després del final de les hostilitats, i per reduir al mínim les conseqüències socioeconòmiques a llarg termini que comporten les restes explosives de guerra per als països afectats per la guerra. Mitjançant el Protocol es complementen les activitats que duu a terme la comunitat internacional per reduir el patiment que causen les mines antipersones.

Des que es van començar a usar les municions clúster, durant el decenni de 1940, les persones civils han pagat un alt preu per l'índole no fiable i imprecisa d'aquestes armes, que, llançades en quantitats ingents sobre zones extenses, han causat la mort i ferides a desenes de milers de civils en països arrasats per la guerra, principalment a l'Àsia, Europa i l'Orient Mitjà.

En vista dels patiments soferts durant dècades per la població civil sempre que s'han utilitzat les municions clúster, i davant les insuficiències del Protocol V de la CCAC, Noruega va iniciar, el febrer de 2007, el Procés d'Oslo. Aquest procés tenia per objecte la concertació d'un tractat internacional per prohibir les municions clúster que causessin «patiments inacceptables» a les persones civils. Després de les conferències mundials de seguiment que van tenir lloc a Lima, Viena i Wellington, va tenir lloc a Dublín una conferència diplomàtica, en la qual van participar més de 100 estats i en la qual es va aprovar la Convenció sobre les municions clúster, feta a Dublín el 30 de maig de 2008. El desembre del mateix any 2008, a Oslo, 107 països van signar l'acord, encara que aquest no va entrar en vigor fins a l'1 d'agost de 2010, ja que era necessari que almenys 30 estats ratifiquessin la Convenció. L'instrument de ratificació per part d'Espanya es va dipositar el 8 de juny de 2009.

Amb l'aprovació de l'instrument esmentat, els estats han posat el colofó als punts programàtics en l'estructura jurídica internacional que regeix els efectes d'aquest tipus d'armes. La Convenció sobre la prohibició de les mines antipersones, el Protocol II sobre mines, armes trampa i altres artefactes i el Protocol V sobre restes explosives de guerra de la CCAC, i la Convenció sobre municions clúster són ara un conjunt d'eines que permeten prevenir o posar remei a les conseqüències, sovint tràgiques, que totes les municions explosives que s'utilitzen en conflictes armats tenen en els civils.

No obstant això, malgrat l'entrada en vigor d'aquesta última Convenció l'1 d'agost de 2010, l'article 9 de l'acord esmentat sobre mesures d'implementació en l'àmbit nacional estableix el següent: «Cada Estat part ha d'adoptar totes les mesures legals, administratives i d'un altra índole que siguin procedents per implementar aquesta Convenció, inclosa la imposició de sancions penals per prevenir i reprimir qualsevol activitat prohibida als estats part d'acord amb aquesta Convenció que hagi estat comesa per persones o en territori de sota la seva jurisdicció o control». Per la seva banda, l'article 9 de la Convenció sobre la prohibició de mines antipersones conté una disposició similar.

Així mateix, la Comissió de Defensa del Congrés dels Diputats, en la seva sessió del dia 18 de novembre de 2009, va aprovar una proposició no de llei per la qual s'instava al Govern, entre d'altres coses, «a una àgil aplicació a Espanya de la Convenció sobre municions clúster, signada pel Govern el passat 30 de maig de 2008, a Dublín, així com a una intensa acció internacional per aconseguir la vinculació a l'acord dels estats que encara no s'hi han adherit».

D'aquesta manera, per aconseguir una aplicació adequada de la Convenció sobre municions clúster, i complint amb el que disposa la proposició no de llei aprovada per la Comissió de Defensa, és necessari reformar la Llei 33/1998, de 5 d'octubre, de prohibició total de mines antipersones i armes d'efecte similar, per unificar el tractament rebut per les mines antipersones i les municions clúster, prohibides per les respectives convencions.

Article únic. *Modificació de la Llei 33/1998, de 5 d'octubre, de prohibició total de mines antipersones i armes d'efecte similar.*

La Llei 33/1998, de 5 d'octubre, de prohibició total de mines antipersones i armes d'efecte similar, queda modificada de la manera següent:

U. El títol queda redactat de la manera següent:

«Llei 33/1998, de 5 d'octubre, de prohibició total de mines antipersones, municions clúster i armes d'efecte similar.»

Dos. L'article 1 queda redactat de la manera següent:

«Article 1. *Definicions.*

S'entén per "mina antipersones" qualsevol mina concebuda perquè exploti per la presència, la proximitat o el contacte d'una persona, i que incapaciti, fereixi o mati una o més persones. Les mines dissenyades per detonar per la presència, la proximitat o el contacte d'un vehicle i no d'una persona, que estiguin proveïdes d'un dispositiu antimanipulació, no són considerades mines antipersones pel fet d'estar constituïdes d'aquesta manera.

S'entén per "mina" qualsevol artefacte explosiu dissenyat per ser col·locat a sota, a sobre o a prop d'una superfície del terreny, o qualsevol altra superfície, i concebut per explotar per la presència, la proximitat o el contacte d'una persona o d'un vehicle.

S'entén per "dispositiu antimanipulació" un dispositiu destinat a protegir una mina i que en forma part, connectat, fixat o col·locat sota la mina, i que s'activa quan s'intenta manipular-la o activar-la intencionadament d'alguna altra manera.

S'entén per "mitjans de llançament o dispersió de mines" els vectors o mecanismes concebuts específicament com a mitjà de llançament o dispersió de mines antipersones.

S'entén per "munició clúster" una munició convencional que ha estat dissenyada per dispersar o alliberar submunicions explosives, cadascuna de les quals d'un pes inferior a 20 quilograms, i que inclou aquestes submunicions explosives. La definició no inclou:

a) Una munició o submunició dissenyada per emetre bengales, fum, efectes de pirotècnia o contramesures de radar ("chaff") o una munició dissenyada exclusivament amb una funció de defensa aèria.

b) Una munició o submunició dissenyada per produir efectes elèctrics o electrònics.

c) Una munició que, a fi d'evitar efectes indiscriminats en una zona, així com els riscos que comporten les submunicions sense esclatar, reuneix totes les característiques següents:

i. Cada munició conté menys de deu submunicions explosives.

ii. Cada submunició explosiva pesa més de quatre quilograms.

iii. Cada submunició explosiva està dissenyada per detectar i atacar un objecte que constitueixi un blanc únic.

iv. Cada submunició explosiva està equipada amb un mecanisme d'autodestrucció electrònic.

v. Cada submunició explosiva està equipada amb un dispositiu d'autodesactivació electrònic.

S'entén per "submunició sense esclatar" una submunició explosiva que ha estat dispersada o alliberada, o que s'ha separat d'una altra manera, d'una munició clúster, i no ha esclatat com s'esperava.

S'entén per "submunició explosiva" una munició convencional que, per fer la seva funció, és dispersada o alliberada per una munició clúster i està dissenyada per funcionar mitjançant la detonació d'una càrrega explosiva abans de l'impacte, de manera simultània a l'impacte o amb posterioritat a aquest.

S'entén per “munició clúster fallida” una munició clúster que ha estat disparada, deixada anar, llançada, projectada o tirada d'una altra manera i que hauria d'haver dispersat o alliberat les seves submunicions explosives però no ho ha fet.

S'entén per “municions clúster abandonades” les municions clúster o submunicions explosives que no s'han usat i que s'han abandonat o rebutjat i ja no estan sota el control de la part que les va abandonar o rebutjar. Es poden haver preparat o no per al seu ús.

S'entén per “bombeta explosiva” una munició convencional, de menys de 20 quilograms de pes, que no s'autopropulsa i que, per fer la seva funció, l'ha de dispersar o alliberar un dispositiu emissor, i que està dissenyada per funcionar mitjançant la detonació d'una càrrega explosiva abans de l'impacte, de manera simultània a l'impacte o amb posterioritat a aquest.

S'entén per “dispositiu emissor” un contenidor que està dissenyat per dispersar o alliberar bombetes explosives i que està fixat en una aeronau en el moment de la dispersió o alliberament.

S'entén per “bombeta sense esclatar” una bombeta explosiva que ha estat dispersada, alliberada o separada d'una altra manera d'un emissor i no ha esclatat com s'esperava.

S'entén per “restes de municions clúster” municions clúster fallides, municions clúster abandonades, submunicions sense esclatar i bombetes sense esclatar.

S'entén per “àrea contaminada amb municions clúster” una àrea que se sap o se sospita que conté restes de municions clúster.

S'entén per “mecanisme d'autodestrucció” un mecanisme de funcionament automàtic incorporat que és addicional al mecanisme iniciador primari de la munició i que assegura la destrucció de la munició en la qual està incorporat.

S'entén per “autodesactivació” el fet de fer inactiva, de manera automàtica, una munició per mitjà de l'esgotament irreversible d'un component, com, per exemple, una bateria, que és essencial per al funcionament de la munició.

“Transferència” comporta, a més del trasllat físic de mines antipersones i municions clúster a dins o a fora d'un territori nacional, la transferència del domini i control sobre les mines antipersones i les municions clúster, però no inclou la transferència del territori que contingui restes de les mines antipersones i les municions clúster.

S'entén per “víctimes” totes les persones que han perdut la vida o han patit un dany físic o psicològic, una pèrdua econòmica, marginació social o un dany substancial en l'exercici dels seus drets a causa de l'ús de mines, municions clúster, armes trampa i altres artefactes. La definició inclou les persones afectades directament per aquestes armes, així com els familiars i les comunitats perjudicats.»

Tres. L'article 2 queda redactat de la manera següent:

«Article 2. *Prohibició total de l'ús, l'emmagatzemament, la producció i la transferència.*

1. Queda prohibit l'ús, el desenvolupament, la producció, l'adquisició d'una manera o altra, l'emmagatzemament, la conservació, la transferència o l'exportació a qualsevol, directament o indirectament, de les mines antipersones, les municions clúster, les bombetes explosives, les armes d'efecte similar i altres tipus d'armes convencionals especificades en els protocols annexos de la Convenció de 1980, sobre prohibicions o restriccions de l'ús de determinades armes convencionals que es puguin considerar excessivament nocives o d'efectes indiscriminats, així com de la seva tecnologia i les seves patents.

Així mateix, queda prohibit el finançament o la publicitat d'aquest tipus d'armes, i dels conceptes que explicita el paràgraf anterior, per qualsevol mitjà.

També queda prohibit ajudar, estimular o induir qualsevol a participar en una activitat prohibida per aquesta Llei o per les convencions de les quals Espanya forma part.

La infracció d'aquesta Llei es sanciona de conformitat amb el Codi penal.

2. La transferència de mines antipersones i de municions clúster està permesa quan es fa per destruir-les.

3. No s'interpreten com a activitats prohibides en aquesta Llei la cooperació militar i la participació en operacions militars per l'Estat, el seu personal militar o els seus nacionals amb altres estats que no formin part de la Convenció de municions clúster i utilitzin aquest tipus d'armes.

No obstant això, el que s'ha disposat anteriorment no autoritza a:

- a) Desenvolupar, produir o adquirir d'una manera o altra mines antipersones o municions clúster.
- b) Emmagatzemar o transferir mines antipersones o municions clúster.
- c) Utilitzar mines antipersones o municions clúster.
- d) Sol·licitar expressament l'ús de mines antipersones o municions clúster en casos en què l'elecció de les municions utilitzades estigui sota el seu control exclusiu.»

Quatre. L'article 3 queda redactat de la manera següent:

«Article 3. *Destrucció de les mines antipersones i municions clúster.*

1. L'Estat es compromet a destruir i garantir la destrucció de totes les mines antipersones i municions clúster, incloses les que es puguin descobrir amb posterioritat a l'entrada en vigor de les convencions i després d'haver destruït els arsenals existents.

El Ministeri de Defensa ha de vetllar perquè totes les mines antipersones i municions clúster existents sota la jurisdicció i el control espanyol es destrueixin en el termini més breu possible i en tot cas dins dels terminis estipulats en les convencions respectives (quatre anys per a mines antipersones i vuit anys per a municions clúster).

La destrucció de les mines antipersones i de les municions clúster s'ha de fer mitjançant procediments que compleixin les normes internacionals, europees i nacionals aplicables per a la protecció de la salut pública i el medi ambient, i respectin d'aquesta manera les condicions mediambientals de la zona en què es destrueixin.

2. Totes les empreses que hagin estat productores de mines antipersones i/o de municions clúster, o altres armes d'efecte similar prohibides per les convencions esmentades, així com qualsevol que pugui posseir-ne amb qualsevol propòsit, han d'informar el Ministeri de Defensa del total d'aquestes armes que els pertanyin o que tinguin, o que estiguin sota el seu control, incloent-hi un desglossament del tipus, la quantitat i, si és possible, els números de lot de cada tipus d'arma i procedir a la seva destrucció com més aviat millor i, en tot cas, dins dels terminis que marquen les convencions.

Així mateix les empreses esmentades han d'informar sobre la situació i l'avanç dels programes de reconversió o tancament definitiu de les instal·lacions de producció de les armes prohibides en aquesta Llei.

3. El Govern ha d'informar les Corts Generals dels plans i els terminis adequats per procedir al compliment efectiu del que estableix aquest article i de tot el que disposa l'article 7 de la Convenció sobre mines antipersones i de la Convenció sobre municions clúster, anualment i fins a la destrucció efectiva i total de les mines antipersones i municions clúster que hi ha al territori espanyol.»

Cinc. L'article 5 queda redactat de la manera següent:

«Article 5. *Excepcions.*

1. Sense perjudici del que estableix l'article 2 d'aquesta Llei, es permet al Ministeri de Defensa la retenció o la transferència d'una quantitat de mines antipersones i municions clúster per al desenvolupament de tècniques de detecció, neteja o destrucció d'aquests artefactes i l'ensinistrament en aquestes tècniques. La quantitat d'aquestes mines antipersones i municions clúster no pot superar la quantitat mínima absolutament necessària per dur a terme els propòsits esmentats.

La destrucció de les mines antipersones i de les municions clúster a què fa referència l'article 3 d'aquesta Llei no afecta les que es mantinguin als efectes que assenyalava el paràgraf anterior.

2. D'acord amb les previsions que estableix l'article 3, apartat 3, d'aquesta Llei, el Govern ha d'informar les Corts Generals respecte de les quantitats mínimes imprescindibles destinades al desenvolupament de tècniques de detecció, neteja o destrucció de mines antipersones i municions clúster, i detallar de manera especial les transferències que s'hagin pogut fer amb aquests propòsits.

3. El Govern ha de remetre a la Secretaria General de les Nacions Unides els informes d'actualització de dades preceptius, de conformitat amb les convencions de les quals Espanya forma part.

4. El Govern ha de modificar els documents que contenen la doctrina de defensa espanyola d'acord amb les disposicions i prohibicions d'aquesta Llei.»

Sis. L'article 6 queda redactat de la manera següent:

«Article 6. *Cooperació i assistència internacional.*

1. El Govern ha d'adoptar totes les disposicions que siguin necessàries per continuar comproment el suport financer i la col·laboració en programes i projectes d'ajut humanitari, en el marc de les campanyes internacionals amb aquesta finalitat, tant de caràcter bilateral o multilateral, que requereixin la contribució i el suport per part d'Espanya per a la detecció, la desactivació i el desmantellament de les mines i de les restes explosives de guerra, en especial les restes de municions clústers, existents en altres estats.

2. El Govern ha de mantenir la provisió necessària de partides pressupostàries anuals específiques en suport dels fons fiduciaris internacionals i/o regionals, de les Nacions Unides i/o d'organitzacions regionals existents per a les finalitats esmentades, per a programes de desactivació de mines i de neteja i destrucció de restes explosives de guerra, incloses les de municions clústers, així com una contribució tecnològica i de formació d'equips adequats per contribuir a la seva eradicació total.

3. El Govern ha d'adoptar totes les disposicions que siguin necessàries per continuar comproment el suport financer i la col·laboració d'Espanya en programes de cooperació i assistència a les víctimes de mines antipersones i restes explosives de guerra, incloses les de municions clúster, a les seves famílies i les seves comunitats de pertinença, incloent-hi atenció mèdica, rehabilitació, suport psicològic, inclusió social i econòmica, conscienciació, prevenció d'accidents, educació i rehabilitació de les poblacions afectades.

4. En els compromisos o els acords de cooperació per a operacions de desactivació de mines i de neteja i destrucció de restes explosives de guerra i de municions clúster que, per acord bilateral o a sol·licitud dels organismes internacionals dels quals formi part el Regne d'Espanya, siguin contrets pel Govern espanyol, el Ministeri de Defensa ha de destacar en missions específiques el personal militar professional especialista en les tècniques esmentades, per dur a terme les corresponents actuacions de detecció, neteja i eliminació de les mines antipersones i restes explosives de guerra, en especial les derivades de la utilització de municions clúster.

5. S'ha de dedicar una atenció especial a la cooperació tècnica i de formació a personal expert en tècniques de desminatge i de desactivació de restes explosives de guerra i d'artefactes improvisats de països afectats, en especial en els centres especialitzats, entre els quals el Centre Internacional de Desminatge del Ministeri de Defensa.»

Set. La disposició addicional primera queda redactada de la manera següent:

«Disposició addicional primera. *Finançament.*

1. Les despeses ocasionades per la destrucció de les mines antipersones emmagatzemades han de ser finançades amb els crèdits corresponents del Ministeri de Defensa.

2. Les despeses derivades de la destrucció de les municions clúster les ha d'assumir qui les posseeixi. L'Administració General de l'Estat té dret a ser rescabada per les empreses productores o posseïdores incomplidores de les seves obligacions, si aquest incompliment deriva en responsabilitat exigible a l'Estat.»

Disposició final primera. *Impuls de la ratificació i aplicació de la «Convenció sobre la prohibició de l'ús, l'emmagatzemament, la producció i la transferència de mines antipersones i sobre la seva destrucció» i la «Convenció sobre les municions clúster».*

El Govern ha d'impulsar, a través de la seva acció exterior i la resta de mitjans de l'Estat, totes les actuacions encaminades a fer que els estats que encara no ho han fet s'adhereixin tant al Tractat d'Ottawa sobre mines antipersones com a la Convenció d'Oslo sobre municions clúster i els ratifiquin.

De la mateixa manera, ha de posar en marxa totes les accions i els esforços diplomàtics necessaris per promoure les normes establertes en tots dos casos i desencoratjar l'ús d'aquest tipus de municions per part dels estats que no formen part dels acords esmentats, especialment dels que cooperin i participin en operacions militars amb el nostre país.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquesta Llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 28 de juliol de 2015.

FELIPE R.

El president del Govern,
MARIANO RAJOY BREY